
Informacje Biblioteki Głównej Politechniki Warszawskiej

Nr 1

maj 2009

Rada Biblioteczna

Podczas II posiedzenia Rady Bibliotecznej, które odbyło się 27 stycznia 2009 r. został pozytywnie zaopiniowany wniosek o awans na stanowisko kustosza dla Izabelli Rokity oraz wnioski o odznaczenia: Złotym Medalem za Długoletnią Służbę dla Janiny Sasin-Tamul i Sławomira Kamińskiego; Srebrnym Medalem za Długoletnią Służbę dla Teresy Kuśmierczyk, Jadwigi Siemiątkowskiej i Iwony Zgrzebmskiej.

Na III posiedzeniu, które odbyło się 27 marca 2009 r. Rada pozytywnie zaopiniowała wnioski o awans na stanowisko kustosza dla Agnieszki Gawryś i Teresy Perek, na stanowisko starszego bibliotekarza dla Wioletty Dudzik oraz wnioski o przyznanie Annie Tonakiewicz nagrody indywidualnej za osiągnięcia dydaktyczne.

W trakcie obydwu posiedzeń członkowie Rady zostali szczegółowo poinformowani przez dyrektor Jolantę Stępniać o sytuacji finansowej. Szczególne zaniepokojenie budzą rosnące, w wyniku znacznych wahań kursów walut, koszty licencji i prenumeraty zagranicznych czasopism, baz danych, serwisów elektronicznych oraz książek. Członkowie Rady dwukrotnie wysłuchali informacji o zakupionym przez Bibliotekę Główną „Serials Solutions 360”, umożliwiającym dostęp do elektronicznych książek i czasopism.

(S.P.)

Finansowanie baz danych

W pierwszych dniach kwietnia 2009 r. Dyrektor BG Jolanta Stępniać omawiała na spotkaniu z Jego Magnificencją Rektorem prof. dr hab. inż. Włodzimierzem Kurnikiem oraz Prorektorem ds. Nauki prof. dr hab. inż. Tadeuszem Kulikiem problemy związane z warunkami utrzymania w 2009 r. stanu planowanego dostępu do zasobów elektronicznych, w związku ze znacznym spadkiem wartości złotych w ostatnim kwartale 2008 i pierwszym kwartale 2009 roku. Przedstawiono stan zobowiązań finansowych oraz warunki ewentualnej rezygnacji z dostępnych baz. Nie podjęto decyzji o redukcji zasobów elektronicznych, mimo trudności zbilansowania planowanych kosztów w budżecie PW na rok 2009.

O brakujących środkach na opłacenie zaciągniętych zobowiązań finansowych na zakup baz danych Dyrektor Jolanta Stępniać rozmawiała następnie z Kanclerzem PW dr inż. Krzysztofem Dziedzicem, odpowiedzialnym za przygotowanie budżetu PW na rok 2009.

Trudności w zakresie sfinansowania w 2009 roku i następnych latach obecnie prenumerowanych czasopism i kupowanych licencji na bazy danych sygnalizowało wiele uczelni na spotkaniu zorganizowanym w Bibliotece Uniwersyteckiej w Warszawie 20 marca 2009 r. Na spotkaniu tym Dyrektor Jolanta Stępniać prezentowała informację **Dofinansowanie zakupu zasobów elektronicznych – źródła, możliwości, zasady**. Efektem spotkania było przygotowanie przez Konferencję Dyrektorów Bibliotek Akademickich Szkół Polskich pisma do KRASP i instytucji reprezentujących środowisko nauki w Polsce o wsparcie inicjatywy zwiększenia do 70% przez MNiSzW dofinansowania niektórych baz danych w 2009 roku. Stanowisko KDBASP w sprawie zasad finansowania dostępu do baz danych Dyrektor referowała 3 kwietnia 2009 r. na posiedzeniu Komisji KRASP ds. Infrastruktury Informacyjnej. (J.St.)

Opłata serwisowa za Alepha

W marcu Senat PW podjął Uchwałę 66/XLVII/2009 w sprawie podziału środków na badania własne, przeznaczając m.in. kwotę 763 220, zł na sfinansowanie zadań ogólnouczelnianych, na utrzymanie łączności komputerowej i przedłużenie licencji na oprogramowanie komputerowe.

Zgodnie z decyzją Prorektora ds. nauki Prof. dr hab. inż. Tadeusza Kulika w kwocie tej zaplanowano 130 tys. na opłatę serwisową za oprogramowanie biblioteczne ALEPH dla wszystkich jednostek systemu biblioteczno-informacyjnego.

(J.St.)

BazTech

31 marca 2009 r. w Bibliotece Głównej PW odbyło się kolejne spotkanie członków Porozumienia BazTech. Omówione zostały prace wykonane w 2008 r. i plan działań na 2009 r.

W spotkaniu uczestniczyli: Mirosława Lewandowska i Grzegorz Płoszajski.

(A.C.)

PolBit

W dniach 20-21 kwietnia 2009 r. w BG PW odbyło się spotkanie pracowników oddziałów informacji naukowej – grupy bibliotek PolBiT. Uczestniczyło w nim 30 osób z kilkunastu uczelni (Politechnika Białostocka, Politechnika Częstochowska, Politechnika Krakowska, Politechnika Lubelska, Politechnika Łódzka Politechnika Opolska, Politechnika Poznańska, Politechnika Śląska, Politechnika Warszawska, Politechnika Wrocławska, Wojskowa Akademia Techniczna, Uniwersytet Technologiczno-Przyrodniczy w Bydgoszczy, Uniwersytet Zielonogórski, Zachodniopomorski Uniwersytet Techniczny, Szkoła Główna Handlowa).

W czasie dwudniowego spotkania przedstawiono kilka prezentacji przygotowanych przez zespół OIN BG PW. Pierwszą z nich zaprezentowała Anna Tonakiewicz. Omawiając zadania realizowane w Ośrodku wskazała na działalność dydaktyczną, dokumentacyjną (nowe założenia w bazie Biblio), informacyjną i promocyjną (strona internetowa BG PW, współpraca z Komisjami Senackimi, Biurem ds. Studiów, Samorządem Studenckim, Radą Doktorantów).

W kolejnym wystąpieniu A. Tonakiewicz przedstawiła pełną ofertę szkoleniową BG PW. Prezentację dopełniła dyskusja na temat programu szkoleń realizowanego w innych bibliotekach oraz wymiana materiałów szkoleniowych.

Marta Sadowska-Hinc zaprezentowała ofertę zajęć dla chemików - omówiła program szkolenia dla dyplomantów z Wydziału Chemicznego PW, zaprezentowała także ulotki dziedzinowe dla chemików oraz przygotowany projekt nowego programu szkoleń.

Pierwszy dzień spotkania zakończono sponsorowaną przez ABE Marketing wspólną kolacją w restauracji Tawerna Tabaka, a kilka zainteresowanych osób obejrzało program kabaretowy w teatrze Bajka.

Drugi dzień spotkania rozpoczęto od wystąpienia przedstawiciela firmy ABE Marketing, Arkadiusza Grzegorskiego na temat platformy Ebrary.

Następnie Grażyna Komorowska przedstawiła ofertę szkoleń podstawowych i dziedzinowych w języku angielskim, zaproponowanych studentom programów Erasmus i Erasmus Mundus, realizowanych na uczelni od 2008 r., w porozumieniu z Pełnomocnikiem Rektora ds. Studiów w Języku Angielskim oraz wydziałami prowadzącymi studia w języku angielskim. Uczestnicy z zainteresowaniem zapoznali się także z materiałami informacyjnymi w języku angielskim.

Ostatnią przygotowaną przez OIN prezentację na temat elektronicznych źródeł informacji przedstawiła

Iwona Socik. Omówiła szczegółowo etapy tworzenia i aktualizacji Listy tytułów E-źródeł i jej powiązań z tabelą E-bazy i narzędziem linkującym Serials Solutions. Następnie zaprezentowała statystykę wykorzystania baz danych oraz podkreśliła wpływ szkoleń na wykorzystanie e-źródeł w Politechnice Warszawskiej.

Wszystkim prezentacjom towarzyszyły obszerne dyskusje na temat zadań i problemów poszczególnych bibliotek. Uznano za konieczne współpracę w zakresie:

- przygotowywania materiałów informacyjnych i dydaktycznych,
- zamieszczania materiałów na jednym, wspólnym serwerze,
- wprowadzenia obowiązkowego szkolenia dla studentów studiów zaocznych
- stworzenia wspólnej oferty szkoleń dla studentów programu Erasmus z zakresu podstaw informacji naukowej (prezentacje).

(M.S.-H., G.K.)

Szkolenia użytkowników

3 marca 2009 r. w BG odbył się Workshop dla Autorów zorganizowany przez firmę Emerald Group Publishing. Prezentację w języku angielskim poprowadził dr Martyn Lawrance, przedstawiciel firmy Emerald. Szkolenie adresowane było do osób zainteresowanych publikowaniem w czasopiśmie naukowych i technicznych wydawanych przez firmy, z którymi współpracuje Emerald.

Dzięki nawiązanej współpracy z przewodniczącym Rady Doktorantów i umieszczeniu informacji o spotkaniu na stronie internetowej – Polibuda.info, w spotkaniu uczestniczyła grupa ok. 20 doktorantów i pracowników PW. BG reprezentowały: Anna Tonakiewicz, Iwona Socik, Grażyna Komorowska, Alicja Portacha, Alicja Potocka i Marta Sadowska-Hinc.

(M.S-H)

24 lutego 2009 r. odbyło się szkolenie z zakresu informacji naukowej dla studentów IV roku na Wydziale Chemicznym PW. Wykład w ramach przedmiotu Laboratorium technologiczne dla grupy ok. 50 osób poprowadziła Marta Sadowska-Hinc.

Szkolenie obejmowało następujące zagadnienia:

- system biblioteczno-informacyjny PW
- źródła informacji naukowych dla chemików (katalogi, polskie i zagraniczne bazy danych)
- ogólnodostępne zasoby informacyjne (bazy, wyszukiwarki naukowe, słowniki online, katalogi, repozytoria, biblioteki cyfrowe, katalogi centralne)
- specjalistyczne źródła informacji (STN International, normy dla chemików, patenty, akty prawne)
- pisanie prac naukowych (informacje na stronie internetowej BG, RefWorks).

Wykład uzupełniła seria warsztatów prowadzonych w kilkusobowych zespołach.

(M.S-H.)

Na zlecenie kierownika Studiów Doktoranckich na WIP - dr hab. Jerzego Iwaszko przeprowadzono szkolenia dziedzinowe dla grupy 22 doktorantów tego wydziału.

Podczas czterech kolejnych spotkań (10, 17, 24 marca oraz 2 kwietnia) przeprowadzono 2 dwugodzinne wykłady połączone z prezentacją:

- Źródła informacji naukowej. Biblioteczne zasoby informacyjne.
- Jak pisać pracę naukową? Wyszukiwanie informacji, ocena rezultatów wyszukiwania, zastosowanie wyselekcjonowanych materiałów we własnej pracy naukowej

oraz dwa 2 dwugodzinne warsztaty:

- Budowanie strategii wyszukiwawczej, wybór właściwych baz danych, wyszukiwanie piśmiennictwa.
- RefWorks – program do zarządzania własną bazą bibliograficzną. Wykorzystanie RefWorks w pisaniu pracy naukowej.

Program szkolenia został przygotowany i zrealizowany przez Annę Tonakiewicz. Warsztaty zostały przeprowadzone przy współudziale Iwony Socik. Marta Sadowska-Hinc przygotowała własną prezentację i na jej podstawie omówiła platformę SciFinder, na której udostępniana jest baza Chemical Abstracts.

(A.T.)

3 kwietnia pracownicy OIN przeprowadzili podstawowe szkolenie z zakresu programu RefWorks dla grupy doktorantów, pracowników oraz bibliotekarzy Wydziału Inżynierii Środowiska. Szkolenie zostało zaplanowane i zorganizowane przez bibliotekarzy Biblioteki Wydziałowej IŚ.

Zainteresowanie uczestników, w tym także pracowników naukowych, wzbudziły inne formy szkoleń dla studentów i ewentualne możliwości ich realizowania w ramach zajęć programowych. Zakończone gorącą dyskusją spotkanie poprowadziły Anna Tonakiewicz i Iwona Socik.

(A.T.)

Kształcenie w języku angielskim na PW

3 kwietnia 2009 r. odbyło się spotkanie Prorektora ds. Studiów prof. dr hab. Franciszka Kroka z pełnomocnikami ds. studiów angielskojęzycznych z poszczególnych wydziałów PW.

Spotkanie przygotowała i poprowadziła Pełnomocnik Rektora ds. Studiów w Języku Angielskim prof. dr hab. inż. Teresa Zielińska.

Podczas wystąpień zaprezentowano ocenę dotychczasowej działalności International Students Office (ISO), Centrum Studiów Zaawansowanych, Centrum Współpracy Międzynarodowej. Przedstawiciele kilku wydziałów m.in. WIP, WE, IŚ omówili najnowszą ofertę programową.

W spotkaniu uczestniczyła Anna Tonakiewicz, która przedstawiła krótką prezentację *Oferta Biblioteki Głównej w zakresie szkoleń bibliotecznych w języku angielskim dla cudzoziemców*.

Na koniec spotkania dyskutowano na temat założeń programu „Kapitał Ludzki”, w ramach którego większość wydziałów realizuje tego rodzaju studia. Mówiono o braku jednolitych rozwiązań m.in. dotyczących opłat za te studia, a także poruszano inne zagadnienia, takie jak zajęcia z języka polskiego, kultury, historii Polski dla cudzoziemców.

Anna Tonakiewicz, jako przedstawicielka BG PW, zwróciła uwagę uczestników na potrzebę wprowadzenia obowiązkowych szkoleń bibliotecznych dla cudzoziemców rozpoczynających studia w PW. Zgłoszona uwaga wzbudziła aprobatę przedstawiciela ISO.

(A.T.)

SciFinder

21 stycznia 2009 r. w Ośrodku Informacji Naukowej BG PW odbyło się spotkanie z przedstawicielem Chemical Abstracts Service. Na spotkaniu omówiono najważniejsze problemy związane z użytkowaniem zakupionej przez BG PW w styczniu br bazy SciFinder. SciFinder jest najobszerniejszym na świecie źródłem informacji chemicznej zawierającym nie tylko dane bibliograficzne, ale również informacje o związkach i reakcjach chemicznych pochodzące z 1500 wyselekcjonowanych czasopism chemicznych, 9000 czasopism naukowych i technicznych, książek, raportów, sprawozdań oraz patentów. W spotkaniu uczestniczyły: dyrektor Jolanta Stępiak, Anna Tonakiewicz i Iwona Socik.

(M.S.-H.)

Prace dyplomowe

W⁹ 2009 r. do katalogu prac dyplomowych (magisterskich, inżynierskich, licencjackich) dołączyły kolejne biblioteki. Aktualnie baza zawiera wykaz prac dyplomowych z następujących wydziałów i instytutów:

- Instytut Elektrotechniki Teoretycznej i Systemów Informacyjno-Pomiarowych na Wydziale Elektrycznym (ETSIP)

- Wydział Inżynierii Materiałowej (IM)
- Wydział Mechaniczny Energetyki i Lotnictwa (MEL)
- Wydział Elektroniki i Technik Informatycznych. Instytut Informatyki (ENII)
- Wydział Elektroniki i Technik Informatycznych. Instytut Telekomunikacji (ENIT)
- Wydział Elektroniki i Technik Informatycznych. Instytut Systemów Elektronicznych (ENSE)
- Wydział Samochodów i Maszyn Roboczych

W najbliższym czasie w bazie znajdują się informacje o pracach dyplomowych z Wydziału Geodezji i Kartografii.

(J.Si.)

Nowa baza fotografii

W marcu 2009 r. w zbiorach Biblioteki Głównej PW pojawiła się nowa baza obejmująca kolekcję ponad 36 tys. fotografii przejętych z Instytutu Gospodarki Przestrzennej i Mieszkalnictwa. Katalogowanie zbiorów odbywa się w Alephie w formacie MARC 21 dla dokumentu ikonograficznego. Po konwersji opisów stworzonych w bazie ACCESS do katalogu Aleph rekordy ulegają modyfikacji ponieważ nie wszystkie dane zostały dokładnie skopiowane. Opis katalogowanej fotografii jest jeszcze niepełny. Pełne opisy będą ukazywać się sukcesywnie. Kopiowane są kartoteki wzorcowe z katalogu centralnego NUKAT, które porządkują indeksy. Opracowanie rzeczowe (w tej chwili niepełne) jest kontrolowane przez kartotekę wzorcową BG PW. W najbliższym czasie baza będzie udostępniana on-line na stronie domowej biblioteki.

(jbk, M.W.)

Okładki i spisy treści w opisach bibliograficznych

W katalogu centralnym w opisach bibliograficznych pojawiły się odesłania do okładek. Okładki zostały zeskanowane i dodane do opisów bibliograficznych książek. Zawdzięczamy to naszej współpracy z Narodowym Uniwersalnym Katalogiem Centralnym NUKAT. Procedura dodawania okładek odbywa się w Centrum NUKAT. Odesłania są zamieszczane w polu, które nosi nazwę **Link (pole 856)**. Wystarczy kliknąć w zamieszczony tam adres, aby ukazała się okładka. W tej chwili mamy już ok. 2 tys. rekordów, które zawierają okładki książek. Od niedawna okładkom towarzyszą linki do spisów treści. Jeżeli w rekordach bibliograficznych zauważymy dwa pola 856 to jedno z nich jest odesłaniem do okładki, a drugie zawiera spis treści.

Oto przykłady:

Format MARC 21 rekordu bibliograficznego dla dokumentu elektronicznego / Krystyna Sanetra. - Warszawa, 2003.

Wprowadzenie do teorii obliczeń / Michael Sipser. - Warszawa, 2009.

(M.W.)

Oddział Kontroli i Aktualizacji Zbiorów

W 2009 r. Oddział Kontroli i Aktualizacji Zbiorów planuje przeprowadzenie inwentaryzacji w księgozbiorze podstawowym A i B oraz zbiorze czasopism KII. Przeprowadzimy również kontrolę w księgozbiorze DS Babilon oraz DS Żaczek. Wspólnie z Oddziałem Udostępniania będziemy również porządkować księgozbiór studencki.

27 stycznia Izabella Rokita w wyniku pozytywnej opinii Rady Bibliotecznej otrzymała awans na stanowisko kustosa.

26 marca Władysława Mirowska i Jolanta Kucharska przeszły na emeryturę. Nadal będziemy jednak korzystać z ich ogromnego doświadczenia, ponieważ kontynuować będą pracę w wymiarze 1/2 etatu.

(I.R.)

Biblioteka Wydziału Chemicznego

27 stycznia 2009 r. zgodnie z *Zarządzeniem nr 13 Rektora PW z dnia 13 kwietnia 2001 . w sprawie wyodrębnienia w Bibliotece Głównej Politechniki Warszawskiej zbiorów tworzących Narodowy Zasób Biblioteczny* Biblioteka Wydziału Chemicznego przekazała do kolekcji NZB 184 vol. wydawnictw polskich z lat 1837-1945.

11 marca 2009 r. zostało zawarte porozumienie pomiędzy Biblioteką Główną PW, reprezentowaną przez kust. dipl. mgr Jolanę Stępniać a Wydziałem Chemicznym PW, reprezentowanym przez prof. dr hab. inż. Zbigniewa Brzózkę. Porozumienie określa warunki prawidłowego funkcjonowania Biblioteki Wydziału Chemicznego jako Filii Biblioteki Głównej.

Spotkanie z Dyrekcją

17 lutego 2009 r. odbyło się spotkanie dyrektor Jolanty Stępniać z pracownikami biblioteki. Głównym tematem omawianym na spotkaniu były prace wykonane w bieżącym roku i plan dalszych działań na rok 2009.

Komisja Akredytacyjna

18 marca 2009 r. w bibliotece złożyła wizytę Komisja Akredytacyjna, która szczególną uwagę zwróciła na profil gromadzonych zbiorów dla kierunku Biotechnologia.

(J.K.-M.)

Wypożyczalnia Studencka

W Wypożyczalni Studenckiej trwają prace nad uporządkowaniem papierowych kartotek kont studenckich oraz pracowniczych. W pierwszym etapie sprawdzane są konta najstarsze, na których znajdują się rewersy z wypożyczeniami książek nawet z lat 70. Prace obejmą jednak całość kartotek papierowych. Wypożyczenia te są kontrolnie sprawdzane ze stanem faktycznym w magazynie oraz w systemie komputerowym. Sporządzone zostaną listy ubytków i pozycje te zostaną usunięte z inwentarza. Czytelnicy, którzy nie stracili jeszcze kontaktu z Uczelnią zostaną kolejny raz poproszeni o zwrot wypożyczonych książek w celu ich opracowania i wprowadzenia do systemu.

(M.M.M., T.S.)

Reklasyfikacja

Trwają prace nad reklasyfikacją dwóch następnych działów chemii: E3 Chemia organiczna i E4 Chemia nieorganiczna.

Rozpoczęliśmy również współpracę w tym zakresie z Filią BG przy ul. Narbutta. 23 marca odbyło się pierwsze spotkanie z pracownikami tej biblioteki. Omówiliśmy wstępnie problemy występujące podczas tworzenia nowej, bardziej szczegółowej klasyfikacji, a także możliwości zastosowania wypracowanej w Bibliotece Wydziału Chemicznego metody w warunkach księgozbioru Filii. Zwróciliśmy uwagę na jego strukturę tematyczną: dział B – Nauki społeczne i polityczne oraz dział H – Budowa maszyn i technologia mechaniczna. Przyjrzeliliśmy się obecnemu podziałowi tych dziedzin na kategorie w obowiązującym układzie działowym. Omówiliśmy niektóre narzędzia pomocne przy tematowaniu książek, ze szczególnym uwzględnieniem tablic UKD.

Strona internetowa

W ostatnim czasie powstała idea zmierzająca w kierunku lepszego promowania działalności naszej biblioteki: stworzenie strony internetowej. Obecnie pracujemy nad treścią witryny, a także zbieramy pomysły, jak ją w sposób nowoczesny i atrakcyjny dla użytkowników przedstawić. Porównujemy strony internetowe różnych bibliotek, aby wybrać najlepsze rozwiązania. Ciekawy artykuł na ten temat ukazał się ostatnio w EBIB: <http://www.ebib.info/2009/102/a.php?piotrowski>

Współpraca z OIN

Od marca 2009 r. w ramach współpracy pomiędzy Ośrodkiem Informacji Naukowej i Biblioteką Wydziału Chemicznego Marta Sadowska-Hinc zaczęła pełnić dyżury (środa, godz. 12.00-16.00) w Bibliotece Wydziału Chemicznego. Mają one na celu rozwinięcie programu szkoleń dla studentów tego Wydziału, pomoc w poszukiwaniu i opracowaniu materiałów źródłowych, a także współpracę w przygotowywaniu materiałów informacyjnych. Obecnie poznajemy bazę bibliograficzną literatury chemicznej Chemical Abstracts na platformie

SciFinder. Baza ta oferuje niezwykle atrakcyjne funkcje wyszukiwawcze. Umożliwia także ustawienie tzw. alertu, dzięki któremu co 2 tygodnie możemy otrzymywać aktualny wykaz literatury na wybrany temat, publikacji wybranych osób lub instytucji, itp. W następnej kolejności będą omawiane elektroniczne wersje innych baz podobnego typu: Beilstein i Gmelin, które dzięki uprzejmości władz Wydziału zostały niedawno zainstalowane w Czytelni Naukowej.

(M.S., M.S.-H.)

Filia w Płocku

12 marca 2009 r. Filię BG PW w Płocku odwiedzili: dyrektor Jolanta Stępiak, z-ca dyr. Jan Zaleski oraz Violetta Frankowska i Maryla Górską. W czasie rozmowy pracownicy Filii wyrażali swoje uwagi dotyczące pracy w bibliotece oraz zgłosili zapotrzebowanie na zakup potrzebnych materiałów. Violetta Frankowska, Maryla Górską i Jan Zaleski sprawdzili stan pomieszczeń biblioteki pod względem bezpieczeństwa BHP, w związku z obowiązkiem przeprowadzenia oceny zagrożeń na stanowiskach pracy.

Wizyta była bardzo udana, a pracownicy Filii czekają na ponowne odwiedziny.

(A.K.)

DS Babilon

W grudniu 2008 r. Biblioteka Główna PW przekazała Stowarzyszeniu Absolwentów i Przyjaciół PW pomieszczenia w Gmachu Głównym o łącznej powierzchni 119 m². W zamian otrzymaliśmy w DS Babilon pomieszczenia z przeznaczeniem na magazyn o powierzchni 103 m². Na przełomie lutego i marca br. BG wyposażyła wyremontowane pomieszczenia w regały kompaktowe i stacjonarne, na których zostały umieszczone zbiory BG z sygnatur J IV, K II i K III.

Porozumienie w sprawie użyczenia pomieszczeń w DS Babilon zostało podpisane na okres 36 miesięcy pomiędzy Kanclerzem PW dr Krzysztofem Dziedzicem a Dyrektorem BG PW mgr Jolantą Stępiak.

(J.Z.)

Spotkania bibliotek wydziałowych

W dniach 28 stycznia, 25 lutego, 25 marca oraz 22 kwietnia 2009 r. odbyły się spotkania z pracownikami bibliotek systemu biblioteczno-informacyjnego PW. Na spotkaniach tych poruszane są problemy i zagadnienia obejmujące swym zakresem

działalność zarówno Biblioteki Głównej jak i bibliotek SBI. Tym razem były to:

- współpraca bibliotek wydziałowych i instytutowych z NUKAT
- nowy Regulamin Organizacyjny BG PW
- ankieta komisji Senackiej dotycząca cennych dokumentów znajdujących się w zbiorach bibliotek SBI
- rozbudowa układu działowego stosowanego w BG
- nowa lista A-Z
- nowe serwisy: BazTOL i SciFinder
- szkolenia prowadzone przez OIN
- propozycje szkoleń z zakresu: Excel, Power Point Word
- analiza strony domowej Biblioteki Głównej (ankieta i jej wyniki)
- Aleph – obowiązkowe dane wprowadzane do systemu
- Aleph – wprowadzanie danych dotyczących czytelników
- sprawozdanie z działalności SBI za rok 2008

(elamr)

Praktyka zawodowa

W dniach od 27 lutego do 13 marca 2009 r. Teresa Kuśmierczyk odbyła praktykę zawodową w Bibliotece Szkoły Głównej Handlowej. Program praktyki obejmował zapoznanie się z pracą w Oddziałach: Gromadzenia, Opracowania Zbiorów, Czasopism, Informacji Naukowej, Udostępniania Zbiorów oraz w Centrum Dokumentacji Europejskiej.

(T.K.)

W dniach 2-31 marca 2009 r. Małgorzata Kapica odbyła praktykę zawodową w Centralnej Bibliotece Geografii i Ochrony Środowiska Instytutu Geografii i Zagospodarowania Przestrzennego PAN. Podczas praktyk zawodowych zapoznała się i zdobyła doświadczenie w zakresie katalogowania dokumentów kartograficznych w systemie Virtua, w katalogowaniu dokumentów: jednoczęściowych, wieloczęściowych i współwydanych, a także uczestniczyła w tworzeniu haseł przedmiotowych rozwiniętych w systemie KABA. Zapoznała się ze strukturą funkcjonowania Centralnej Biblioteki Geografii i Ochrony Środowiska oraz Biblioteki Wydziału Geografii i Studiów Regionalnych Uniwersytetu Warszawskiego.

Po stworzeniu opisu „Atlasu Śląska Dolnego i Opolskiego” w katalogu NUKAT praktykantka wzięła udział w zebraniu Katedry Kartografii Wydziału Geografii i Studiów Regionalnych UW, które dotyczyło procesów tworzenia w/w atlasu oraz z tym związanych problemów finansowych. Zebranie było prowadzone przez autora atlasu prof. dr hab. Władysława Pawlaka.

31 marca 2009 r. uczestniczyła w otwarciu okolicznościowej wystawy „Hoppe, Lindley, WPG, kartografia warszawska 1641-2009” w siedzibie Muzeum Geodezyjnego Warszawskiego Przedsiębiorstwa Geodezyjnego S.A. w Warszawie przy ul. Nowy Świat 2. Wystawa będzie czynna od 1 kwietnia do 30 czerwca 2009 r. Można ją zwiedzać po uprzednim umówieniu telefonicznym z sekretariatem WPG.

Jednym z najciekawszych eksponatów jest najstarszy plan całej Warszawy z 1641 r. wykonany przez Israela Hoppego. Ponadto można zobaczyć XIX-wieczne dzieła kartograficzne całej rodziny Lindleyów. Joseph Lindley był najbardziej związany z Warszawą. Z okazji 150 rocznicy jego narodzin poświęcono mu gabinet w stylu epoki. Można było również zapoznać się z urządzeniami wykorzystywanymi przez kartografów zmieniającymi się na przestrzeni XIX i XX wieku. Bardzo interesującą okazała się prezentacja w formie slajdów przedstawiająca zniszczenia Warszawy podczas II wojny światowej, obok których zamieszczono obecny stan znanych nam miejsc.

Ekspozycja została zorganizowana przy współudziale Archiwum Państwowego m. st. Warszawy.

Od 3 kwietnia 2009 r. można również zwiedzić w Muzeum Historycznym m.st. Warszawy wystawę zatytułowaną „Plany i mapy Moskwy od XVI do XXI wieku”. Została ona zorganizowana przy współpracy z Muzeum Historii Moskwy. Wystawa będzie czynna do 24 maja 2009 r. O eksponatach zaprezentowanych na wystawie można przeczytać na stronie muzeum.

Praktyka okazała się bardzo interesującą, ale i trudną. Przy opracowywaniu dokumentów kartograficznych potrzebną okazała się wiedza nie tylko bibliotekarska, ale także geograficzna i historyczna.

(M.K.)

Studia podyplomowe

W styczniu 2009 r. Jadwiga Szczykowska ukończyła Podyplomowe Studium Informacji Naukowej i Bibliotekoznawstwa w Katedrze Bibliotekoznawstwa i Informacji Naukowej Uniwersytetu Łódzkiego. Program studiów obejmował 180 godzin i dotyczył następujących tematów:

System książki jako element komunikacji społecznej (Rynek książki w Polsce [ranking wydawców, konsolidacja rynku wydawniczego, analiza SWOT], czynniki kreujące książkę jako bestseller, czytelnicy rzeczywiści i sporadyczni – czynniki demograficzne określające poziom czytelnictwa w Polsce, kultura czytelnicza jednostki)

Gromadzenie, opracowanie, przechowywanie, konserwacja i udostępnianie zbiorów bibliotecznych (regulacje prawne, warunki i sposoby przechowywania zbiorów, formy udostępniania, czynniki niszczące zbiory)

w bibliotekach, kwaśny papier i metody jego odkwaszania, zawód bibliotekarza- rozwój i perspektywy, etyka bibliotekarska)

Źródła informacji i podstawy heurystyki informacyjnej (definicja i rodzaje informacji, podział dokumentów, bibliografie, bazy danych, historia i rodzaje klasyfikacji, języki informacyjno-wyszukiwawcze)

Organizacja i zarządzanie współczesną biblioteką (ustawy o bibliotekach – analiza porównawcza, wybrane problemy organizacji i zarządzania współczesną biblioteką)

Zarys historii książki (historia książki, historia bibliotek)

Wiedza o książce współczesnej (źródła informacji o książce, kultura druku, książka tradycyjna i e-książka, rola książki w świecie współczesnym [nie książkowe realizacje wydawnicze utworów literackich], problem wykluczenia społecznego i wyłączenia z kultury)

Automatyzacja procesów biblioteczno-informacyjnych

Bibliotekarstwo publiczne – stan obecny i perspektywy - wykład monograficzny

(J.S.)

W lutym 2009 r. zakończyła się pierwsza edycja studiów podyplomowych z zakresu Infobrokerstwa i Zarządzania Informacją, organizowanych przez Uniwersytet Mikołaja Kopernika w Toruniu. Kierownikiem studiów była dr Małgorzata Kowalska. Studia trwały dwa semestry - 200 godzin dydaktycznych. Prowadzone były w systemie dwudniowych sesji zjazdowych.

Uczestnicy studiów mieli możliwość wyboru jednej z dwóch ścieżek dydaktycznych – doksztalcającą lub specjalistyczną.

Program studiów obejmował:

- **wyszukiwanie informacji** (Informacja w nauce, społeczeństwie i gospodarce; Metody, techniki i narzędzia profesjonalnego wyszukiwania informacji)

- **strony www** (Podstawy architektury informacji; Projektowanie, tworzenie i zarządzanie serwisem informacyjnym WWW; Badanie użyteczności serwisów internetowych)

- **przetwarzanie informacji** (Technologia informacyjna w zarządzaniu informacją; Wizualizacja i estetyka informacji w systemach informacyjnych; Open Source w zarządzaniu informacją)

- **zarządzanie informacją w repozytoriach cyfrowych i zasobach Open Access**

- **infobrokerswo** (Projektowanie i zarządzanie systemem informacyjnym w firmie infobrokerskiej)

- **seminarium dyplomowe**

Zajęcia prowadzone były w bardzo przyjaznej i życzliwej atmosferze. Warto podkreślić, że wykładowcy kładli nacisk na praktyczne aspekty wyszukiwania informacji. Wszystkie przedmioty miały formę warsztatów komputerowych.

Studia te ukończyła Marta Sadowska-Hinc.

(M.S.-H.)

BIBWEB

BIBWEB to projekt zainicjowany przez Fundację Bertelsmanna, obecnie prowadzony przez Bibliotekę Uniwersytecką w Warszawie, Komisję Wydawnictw Elektronicznych SBP oraz Instytut Informacji Naukowej i Bibliografii UMK.

Ten internetowy kurs dla bibliotekarzy jest dość nową propozycją rozwoju zawodowego. Udostępniono go po raz pierwszy w Niemczech w 2000 r. Polski kurs rozpoczął się w 2003 r.

Celem kursu jest wprowadzenie m.in. w tajniki Internetu oraz danie możliwości zapoznania się z profesjonalnymi metodami wyszukiwania informacji. BIBWEB zawiera oprócz części opisowej- ćwiczenia i testy, których pomyślne zaliczenie dopuszcza do zdawania egzaminu końcowego.

W 2008 r. dzięki wsparciu finansowemu Ministerstwa Spraw Wewnętrznych i Administracji bibliotekarze z województwa mazowieckiego mogli bezpłatnie wziąć w nim udział. Warunkiem skorzystania z tej możliwości było wybranie dwóch z trzech modułów i pomyślne ich zaliczenie. Na każdy moduł przeznaczono maksymalnie 60 dni.

W kursie wzięły udział: Teresa Gumołowska, Teresa Hejne, Joanna Kamińska i Jadwiga Siemiątkowska.

Podstawową zaletą tej formy e-learningu dla bibliotekarzy jest to, iż każdy uczestnik kursu może dowolnie kształtować czas swej nauki oraz po otrzymaniu indywidualnego hasła kontaktować się przez Internet z innymi uczestnikami z danego modułu.

Więcej informacji można uzyskać na stronie <http://www.bibweb.pl>

(T.G., T.H.)

PREZENTACJE

RefWorks

16 marca 2009 r. w BG odbyła się prezentacja nowych narzędzi w programie RefWorks. Szkolenie w języku angielskim, zorganizowane przez Joannę Kukawską z firmy Akme Archive, poprowadził Aaron Maierhofer z firmy CSA. Przypomniwał on podstawowe możliwości programu i omówił nowe opcje. Prezentacja przeznaczona była dla bibliotekarzy prowadzących szkolenia z RefWorks dla studentów i pracowników PW.

(M.S.-H.)

Pokaz skanerów

18 marca 2009 r. odbył się w Bibliotece Narodowej pokaz urządzeń do masowej digitalizacji zbiorów archiwów i bibliotek, zorganizowany przez firmę Digital-Center.

Przedstawiono prezentacje dotyczące organizacji pracowni digitalizacji oraz metod przechowywania zasobów cyfrowych.

Pokazano skanery firm Zeutschel, Qidenus i Microform przeznaczone do digitalizacji książek i innych dokumentów. Szczególne zainteresowanie wzbudził zautomatyzowany skaner-robot firmy Qidenus skanujący książki w szklanej obudowie, przy użyciu sztucznego palca przesuwającego strony, z energooszczędnym systemem zimnego światła LED.

Firma Zeutschel przedstawiła kolorowy skaner Omniscan 14000, skanujący z dużą prędkością (3.5 sek – A2), a jednocześnie z max rozdzielczością 600 dpi i systemem oświetlenia pozwalającym na digitalizację wrażliwych oryginałów. Inny ciekawy produkt tej firmy to skaner Bookcopy, łatwy w obsłudze, 'ekologiczny', bo umożliwiający zapis plików cyfrowych na nośnikach typu pen-drive i przeznaczony do korzystania przez zwykłych odbiorców np. czytelników.

Wydajny i bezpieczny skaner do digitalizacji luźnych, pojedynczych dokumentów zaprezentowała firma Microform. Urządzenie to pozwala na szybkie (120 s/min) skanowanie nawet małych form typu znaczki czy karty katalogowe przy zachowaniu wysokiej jakości pliku cyfrowego. Głównym odbiorcą tego typu skanerów są archiwa, banki, towarzystwa ubezpieczeniowe potrzebujące urządzenia skanującego masowo pojedyncze dokumenty.

Podczas pokazu zainteresowani mogli nie tylko zobaczyć działanie skanerów czy zadać pytania ekspertom, ale też spróbować jak obsługuje się niektóre urządzenia.

W pokazie uczestniczyli: Grażyna Kiwała, Maria Miller, Sławomir Kamiński i Piotr Wiącek.

(M.M.)

Informacja patentowa

31 marca 2009 r. w Ośrodku Informacji Naukowej BG PW odbyła się prezentacja baz patentowych: Urzędu Patentowego RP, Serwera Publikacji oraz baz międzynarodowych (esp@cenet - EP, WIPO, Worldwide). Szkolenie poprowadziła Maria Fuzowska-Wójcik. W spotkaniu uczestniczyły: Iwona Socik, Monika Baranowska i Marta Sadowska-Hinc

(M.S-H.)

SKOLENIA I KONFERENCJE

Opracowanie bibliograficzne i przedmiotowe dokumentów audiowizualnych

W dniach 11-12 grudnia 2008 r. w Krakowie, w Bibliotece Jagiellońskiej odbyły się warsztaty *Opracowanie bibliograficzne i przedmiotowe dokumentów audiowizualnych*. Celem spotkania było

zapoznanie uczestników z projektem przepisów Format MARC21 rekordu bibliograficznego dla filmu, którego autorką jest Krystyna Sanetra.

Warsztaty miały formę wykładów w postaci prezentacji oraz dyskusji.

Pierwszy dzień warsztatów dotyczył opracowania formalnego dokumentów audiowizualnych. Krystyna Sanetra zapoznała uczestników spotkania ze strukturą rekordu bibliograficznego dla filmu ze szczególnym uwzględnieniem nowych pól, które pojawiły się w formacie. Są to pola: 028 – numer wydawcy, 033 – data, czas zdarzenia, 508 – uwaga dotycząca twórców i producentów, 511 – uwaga dotycząca uczestników lub wykonawców, 518 – uwaga dotycząca daty, czasu i miejsca zdarzenia.

Następnie pracownicy Oddziału Opracowania Biblioteki Jagiellońskiej - J. Wolan, Ł. Mesek - omówili zagadnienia związane z doбором źródeł do opisu bibliograficznego oraz z doбором oznaczeń odpowiedzialności. Sporo miejsca poświęcono również dokumentom towarzyszącym filmom, takim jak czasopisma, książki czy broszury.

Drugi dzień warsztatów dotyczył opracowania formalnego oraz przedmiotowego dokumentów audiowizualnych. Omówiono zagadnienia związane z dokumentami audiowizualnymi współwydanymi oraz zagadnienia związane z seriami i dokumentami wieloczęściowymi.

Warsztaty podsumowali pracownicy Centrum NUKAT. A. Kucewicz omówiła katalogowanie przedmiotowe filmów w jhp KABA, natomiast M. Rowińska przedstawiła prezentację *Dokumenty audiowizualne w katalogu NUKAT* poświęconą głównie statystyce. Okazuje się, że w katalogu NUKAT istnieje już ponad 500 rekordów bibliograficznych filmów.

Warsztatom towarzyszyła bardzo ciekawa dyskusja. Osoby mające duże doświadczenie w katalogowaniu dokumentów audiowizualnych podzieliły się z uczestnikami warsztatów swoimi wątpliwościami względem zaproponowanych przez Centrum NUKAT rozwiązań. Jako punkty sporne wymieniano:

- brak hasła głównego
- problem typologii dokumentów audiowizualnych - dokument współwydany czy wielotomowy
- zbyt duża ilość oznaczeń odpowiedzialności
- katalogowanie pakietów filmowych (pojedynczo czy jako całość wydawnicza)

Warsztaty zakończono zaproszeniem na kolejne spotkanie na temat katalogowania dokumentów audiowizualnych, które odbędzie się wiosną 2009 r.

(M.W.)

Primo

21 stycznia 2009 r. w Bibliotece Narodowej odbyła się zorganizowana przez firmę ALEPH Polska Sp. z o.o. i Ex Libris prezentacja programu **Primo** – katalogu

bibliotecznego nowej generacji. Poprowadził ją Jürgen Küssow z firmy ExLibris. Primo to zintegrowane narzędzie do wyszukiwania i dostarczania materiałów bibliotecznych, niezależnie od ich formatu i lokalizacji. System ten bazuje na najnowszych technologiach wyszukiwawczych. Umożliwia użytkownikom dostęp do bogatych i relewantnych zasobów informacji. Pozwala szybko, wygodnie i efektywnie wyszukiwać i pobierać różne materiały niezależnie od ich formatu i lokalizacji. Poszerza możliwości wyszukiwawcze ze szczególnym uwzględnieniem bardzo dużych kolekcji. Umożliwia szybką prezentację wyników, uzupełniając je dostosowanymi do sytuacji opcjami dostarczania materiałów. Rezultaty wyszukiwania wzbogacone są o dodatkowe informacje, np. okładki książek.

W spotkaniu uczestniczyły: Grażyna Kiwała, Maria Miller, Alicja Portacha, Violetta Frankowska, Alicja Potocka, Jadwiga Szczypkowska, Teresa Kuśmierczyk, Aleksandra Obrębska i Marta Sadowska-Hinc.

(J.S., T.K., M.S-H.)

Upgrading the eLibrary

W dniach 3-5 lutego 2009 r. odbyła się w Bielefeld międzynarodowa konferencja *Upgrading the eLibrary*.

Program konferencji obejmował następujące zagadnienia:

- wymiana wiedzy w nauce i dostęp do niej,
- udział e-bibliotek w e-nauce,
- repozytoria,
- digitalizacja,
- konsekwencje przemian dla zawodu bibliotekarza.

Szeroko omawiana była idea otwartego dostępu do zasobów (Open Access), szczególnie w kontekście wymiany wiedzy w środowisku akademickim. Sijbolt Noorda (European University Association) w swoim wykładzie stwierdził, iż podstawową zasadą dla naukowca powinna być dbałość o maksymalną dostępność wyników własnych badań. Claudia Lux (przewodnicząca IFLA) mówiła o idei Open Access jako pomocy pomiędzy różnymi społecznościami. W kilku wykładach poruszono temat finansowania bibliotek i e-bibliotek. Carol Tenopir z University of Tennessee przedstawiła bibliotekę jako majątek instytucji i źródło dochodu. Według jej obliczeń ta biblioteka z każdego jednego dolara zainwestowanego w postaci różnego rodzaju grantów przynosi ponad cztery dolary dochodu.

W konferencji uczestniczyły Alicja Portacha i Beata Kaźmierczak.

(B.K.)

Warsztat otwarty języka hasel przedmiotowych KABA

26 lutego 2009 r. w Bibliotece Uniwersytetu Warszawskiego odbył się *Warsztat Otwarty języka hasel przedmiotowych KABA*. Głównym tematem spotkania było stosowanie oraz dopracowanie szczegółowych zasad stosowania hasel wzorcowych i rozwiniętych jhp KABA w funkcji tematu formalnego w opracowaniu

dokumentów w bazie NUKAT. Wiodącym celem warsztatu było ujednoczenie zasad stosowania jhp KABA dla wszystkich bibliotek współpracujących z NUKAT.

Bibliotekę Główną reprezentowały Violetta Frankowska i Mariola Rymuza.

(M.R.)

Prawo autorskie

W dniach od 2-4 marca 2009 r. w Zakopanem odbyło się szkolenie *Prawo autorskie w działalności uczelni wyższych ze szczególnym uwzględnieniem plagiatu*. Zakres tematyczny szkolenia obejmował: przedmiot i podmiot prawa autorskiego, treść praw autorskich (prawa autorskie osobiste i majątkowe, odpowiedzialność z tytułu przywłaszczenia autorstwa – plagiat), umowy dotyczące autorskich praw majątkowych, instytucja dozwolonego użytku, eksploatacja praw autorskich w Internecie.

Szkolenie zorganizowała firma Alma-Lex, a stroną merytoryczną w formie prezentacji oraz konsultacji opracowały dr Justyna Ozegalska-Trybalska i dr Sybilla Stanisławska-Kloc z Instytutu Prawa i Własności Intelektualnej UJ.

Bibliotekę reprezentowała Hanna Zdunek. Przygotowane streszczenie wykładów w formie prezentacji dostępne jest na stronie

http://www.bg.pw.edu.pl/materialy/Konferencje_relacje/Prawo_autorskie.ppt

(H.Z.)

Aleph

W dniach 9-12 marca 2009 r. dyr. Grzegorz Płoszajski uczestniczył w seminarium zorganizowanym przez firmę ExLibris w Tel Awiwie. Tematyka seminarium dotyczyła aktualnego stanu prac nad systemem bibliotecznym Aleph (uwaga skupiona była na wersji 20) i innym oprogramowaniem stosowanym w bibliotekach, takim jak Metalib, SFX i Primo.

Daje się zauważyć pewne działania firmy mające ułatwić współpracę systemu Aleph z oprogramowaniem do zarządzania uczelnią (np. z modułem finansowym uczelni, zarządzaniem tokiem nauczania i in.).

Interesującym nowym produktem firmy jest oprogramowanie Rosetta służące do archiwizowania i długotrwałego przechowywania kopii cyfrowych. Różni się ono od oprogramowania DigiTool przeznaczonego dla bibliotek cyfrowych, służącego do bieżącego udostępniania zbiorów (funkcjonalnie zbliżonego do stosowanego u nas oprogramowania Libra) naciskiem na archiwizację i poprawne zachowywanie kopii cyfrowych w długim czasie. Powstało ono we współpracy z Biblioteką Narodową Nowej Zelandii i może obsługiwać także archiwa i muzea, także uczelniane. Zachęcamy zainteresowanych do zapoznania się z informacjami o tym oprogramowaniu dostępnymi w Internecie.

(G.P.)

Opracowania rzeczowego dokumentów z wykorzystaniem UKD

W dniach 16-17 marca 2009 r. mieszczący się w Bibliotece Narodowej ZEBID, zorganizował szkolenie z zakresu opracowania rzeczowego dokumentów. Prowadzący zajęcia dr Dariusz Grygowski z Instytutu Informacji Naukowej i Studiów Bibliologicznych UW mówił na temat znaczenia klasyfikowania i Uniwersalnej Klasyfikacji Dziesiątej.

Oprócz definicji i historii UKD, poruszane były problemy z jakimi spotyka się klasyfikator dokumentów. Były to m.in. rozważania o zaletach i wadach trzech znanych klasyfikacji, stosowanych do opisu rzeczowego dokumentów, o stopniu szczegółowości w klasyfikowaniu; o automatyzacji katalogu, o obecności UKD w takim katalogu.

Podczas szkolenia było dużo ćwiczeń praktycznych w zakresie klasyfikowania książek.

Można było również zapoznać się z aktualnymi zmianami zalecanymi przez Konsorcjum UKD w Hadze (UDCC- międzynarodowej instytucji odpowiedzialnej za rozwój i modyfikację UKD).

Kurs ten porządkuje wiedzę. Znanym z praktyki hasłom można przypisać szersze znaczenie i zobaczyć, które zbiory pojęć są rozłączne, a które mają część wspólną; na jakiej zasadzie zbudowane są katalogi rzeczowe, i że nie są tym samym co katalogi przedmiotowe.

Najważniejszą jednak rzeczą, którą można sobie uświadomić po szkoleniu jest to, iż język UKD jest językiem międzynarodowym. Nie znając języka obcego, czy też szczegółowych haseł przedmiotowych można posługując się symbolami UKD dotrzeć do potrzebnych dokumentów.

W szkoleniu uczestniczyła Agnieszka Kowalczuk.

(A.K.)

Kultura fizyczna w zbiorach polskich bibliotek

W dniach 20 i 21 kwietnia 2009 r. Muzeum Sportu i Turystyki w Warszawie zorganizowało sesję naukową ***Kultura fizyczna w zbiorach polskich bibliotek, archiwów i kolekcji prywatnych*** uświetniającą obchody jubileuszu 50-lecia Biblioteki Muzeum. Sesja zgromadziła przedstawicieli licznych księżnic i archiwów z Warszawy, Poznania, Krakowa, Łodzi i Gdańska. Podczas obrad gospodarze przedstawili najcenniejsze zbiory biblioteczne i archiwalne gromadzone w Muzeum. Uczestnicy zapoznali się z referatami związanymi z piśmiennictwem i sztuką poświęconym różnym aspektom sportu i kultury fizycznej. Bibliotekę Główną PW reprezentowała Jolanta B. Kucharska, która wygłosiła referat ***Architektura sportowa w zbiorach ikonograficznych Biblioteki Głównej Politechniki Warszawskiej***. Goście mieli okazję zwiedzić aktualną ekspozycję Muzeum Sportu oraz okolicznościową

wystawę „O Sporcie, tyś jest Radością!” ukazującą sport na dawnej pocztówce ze zbiorów Muzeum, a także obejrzeć zrealizowany przez BBC film dokumentalny poświęcony igrzyskom olimpijskim w obozie jenieckim w Woldenbergu.

(jbc)

Otwarte zasoby edukacyjne w Polsce

23 kwietnia 2009 r. odbyła się w Sejmie konferencja ***Otwarte zasoby edukacyjne w Polsce*** zorganizowana przez Koalicję Otwartej Edukacji, pod patronatem Marszałka Sejmu Bronisława Komorowskiego, który dokonał otwarcia konferencji.

Celem konferencji było przybliżenie polskim parlamentarzystom modelu otwartej edukacji i otwartych materiałów edukacyjnych. Zaprezentowano dotychczasowe osiągnięcia w zakresie budowania otwartych zasobów nie tylko w kraju, ale też za granicą (prof. Richard Baraniuk reprezentujący projekt Connexions, Rice University i Susan d'Antoni, UNESCO). Moderatorem sesji konferencyjnych była Bożena Bednarek-Michalska (SBP).

Spośród polskich prelegentów ciekawe wystąpienie miał prof. dr hab. Marek Niezgódka (ICM UW), który zwrócił uwagę na płynną granicę między nauką i edukacją, na fundamentalną zmianę w komunikowaniu się i dostępie do treści naukowych, na rolę otwartych repozytoriów, alternatywną wobec tradycyjnych modeli wydawniczych, na rewolucję w dzieleniu się prawami własności intelektualnej, na zacieranie się sztywnej granicy między twórcami i odbiorcami treści naukowych. Profesor mówił o konieczności uznawania dokonań naukowych, publikowanych w modelach otwartych, który to standard zbyt wolno przyjmuje się w Polsce. Wskazał na rolę agencji rządowych we wprowadzeniu zasady mandatorijnego udostępniania publikacji naukowych, wyników badań, finansowanych ze środków budżetowych w modelach otwartych. Uznał też, że od niekomercyjnego i powszechnego dostępu do elektronicznych zasobów wiedzy zależy rozwój społeczeństwa wiedzy i konkurencyjność naszej gospodarki.

Posłów reprezentowali Krzysztof Tyszkiewicz (PO), który mówił o inicjatywie „Wolne podręczniki” i programie pilotażowym „Laptop dla gimnazjalisty” oraz Andrzej Celiński (SdPi), który uznał wprowadzenie otwartych zasobów edukacyjnych za obowiązek ciążyący też na organach państwowych.

W dyskusji poruszono takie problemy jak:

- mizerne finanse polskiej nauki i w związku z tym opory przed udostępnianiem za darmo wyników badań i danych
- udostępnianie urzędowych dokumentów takich jak normy

- niebezpieczeństwo utraty bezpośredniego kontaktu z książką i wyręczenie w myśleniu przez nowoczesne środki edukacyjne

W dyskusji głos zabrał m.in. prof. Niezgódka, który stwierdził, że grozi nam raczej wykluczenie cyfrowe, a nieumiejętność posługiwania się technikami informacyjnymi może spowodować utratę szansy na rozwój społeczeństwa wiedzy. Dodał też, że dostęp do technologii cyfrowych jest z założenia tylko wstępem do kontaktu z wiedzą i zachętą do zapoznania się z oryginalnymi źródłami naukowymi.

(M.M.)

Międzynarodowy Salon Książki

W dniach 23-26 kwietnia 2009 r. w Sankt Petersburgu miała miejsce IV edycja międzynarodowych targów książki. Z ofertą wydawniczą prezentowaną podczas *Międzynarodowego Salonu Książki* zapoznały się Alicja Potocka i Agnieszka Kowalczyk.

Wyjazdy na targi książki mają na celu rozeznanie rynku książki we wszystkich możliwych aspektach: tych, których się spodziewamy (różnorodność oferty wydawniczej) i tych,

które są dla nas nowością (nowe propozycje zakupu podręczników w wersji elektronicznej). Motywem przewodnim wyjazdu była chęć przyjrzenia się z bliska rosyjskiemu rynkowi książki, spowodowana przede wszystkim trudnościami przy zakupie słowników językowych z tego obszaru językowego w Polsce. Na naszej uczelni studiuje coraz więcej osób znających język rosyjski, a i studenci polscy uczą się coraz częściej języka rosyjskiego.

Cel wyjazdu został osiągnięty: w zbiorach Biblioteki Głównej i Filii BG w Płocku znalazły się nowe słowniki. Nasza wiedza o rynku książki rosyjskiej jest teraz na tyle duża, że zakup literatury z rynku rosyjskiego nie będzie sprawiał kłopotów.

W czasie wizyty w Petersburgu odwiedziliśmy Bibliotekę Instytutu Technologicznego. Nie byliśmy zapowiadzanymi gośćmi, a mimo to przyjęto nas bardzo miło. Chętnie oprowadzono po czytelnich i pracowniach znajdujących się na sześciu kondygnacjach.

Biblioteka, której zbiory liczą ponad milion egzemplarzy gromadzi literaturę z zakresu chemii, cybernetyki i innych kierunków technicznych.

(A.P., A.K.)

ODWIEDZILI NAS

- koleżanki z Biblioteki Uniwersytetu Medycznego w Warszawie zainteresowane naszymi doświadczeniami i uwagami dotyczącymi funkcjonalności pomieszczeń i wyposażenia BG
- nowa dyrektor Biblioteki Szkoły Głównej Służby Pożarniczej

- Komisja Akredytacyjna z Wydziału Inżynierii Środowiska
- przedstawicielka Proquest prezentująca bazę dysertacji (prac doktorskich) i warunki zamieszczania w niej doktoratów obronionych w PW
- przedstawiciele firmy Thompson Reuters prezentujący nowe możliwości wykorzystywania baz Web of Knowledge do badań bibliometrycznych
- przedstawiciele ASTM oraz ABE Marketing oferujący dostęp testowy do zasobów ASTM
- przedstawiciel Dawson Books w celu omówienia dotychczasowej współpracy przy zakupie książek drukowanych oraz prezentacji oferty książek elektronicznych na platformie Dowsonera
- przedstawiciele Biblioteki SGGW, Biblioteki Publicznej na Koszykowej, Instytutu Wzornictwa Przemysłowego w celu wymiany doświadczeń związanych z pracą systemu Aleph oraz dLibry.

POLECAMY

BazTOL

Zapraszamy do testowania skanera OS12000 Bookcopy umożliwiającego samodzielną pracę i zapisywanie jej wyników na pendrive lub kartach pamięci

